

Тема уроку: Людина, що пережила війну...
Незавершена історія

Стікер 2. *Перемога та переможці*

ДЖЕРЕЛО 1. «За русский народ», тост И. Сталина

Товарищи, разрешите мне поднять еще один, последний тост.

Я, как представитель нашего Советского правительства, хотел бы поднять тост за здоровье нашего советского народа и, прежде всего, русского народа. (Бурные, продолжительные аплодисменты, крики "ура").

Я пью, прежде всего, за здоровье русского народа потому, что он является наиболее выдающейся нацией из всех наций, входящих в состав Советского Союза.

Я поднимаю тост за здоровье русского народа потому, что он заслужил в этой войне и раньше заслужил звание, если хотите, руководящей силы нашего Советского Союза среди всех народов нашей страны.

Я поднимаю тост за здоровье русского народа не только потому, что он - руководящий народ, но и потому, что у него имеется здравый смысл, общеполитический здравый смысл и терпение.

У нашего правительства было немало ошибок, были у нас моменты отчаянного положения в 1941-42 гг. ...Какой-нибудь другой народ мог сказать: вы не оправдали наших надежд, мы поставим другое правительство ... Но русский народ на это не пошел, русский народ не пошел на компромисс, он оказал безграничное доверие нашему правительству. ...Вот за это доверие нашему правительству, которое русский народ нам оказал, спасибо ему великое!

За здоровье русского народа! (Бурные, долго несмолкаемые аплодисменты.)

Наука и жизнь, "За русский народ!" Прием в Кремле в честь командующих войсками красной армии 24 мая 1945. Доктор исторических наук В. НЕВЕЖИН.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/YFQvdP> .

ДЖЕРЕЛО 2.

Я не боюсь Росії. Вони завжди були нашими друзями, і я не бачу жодних причин, чому б їм і надалі ними не бути. Єдина проблема — божевільні американські комуністи. Їх у нас лише один мільйон, але вони віддані Сталіну, а не президенту США. Я б із задоволенням відправив їх до Росії. Переконали, що дядько Джо (так Черчилль з Рузвельтом, а пізніше з Труменом жартома називали Йосипа (англійською — Джозефа) Сталіна — авт.) негайно заслав би їх до Сибіру або концентраційного табору. В Росії немає соціалізму. Це розсадник особливих привілеїв. Звичайна людина може впливати на свій уряд так само, як власник однієї акції "Стандарт Ойл оф Нью-Джерсі" на "свою" компанію. Але мені начхати, що вони роблять. Вони, очевидно, люблять свій уряд, інакше не вмирили б за нього.

Гаррі Трумен: головнокомандувач холодної війни.1945 р.

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/y9omtU>.

ДЖЕРЕЛО 3.

Сер Оуен О'Меллі, відповідальний за звіт у катинській справі, [...] після війни писав про крах своїх власних ілюзій: «Від 1943 до осені 1945 року виявилось, що необхідно значно більше, ніж жертва Польщі, щоб забезпечити добрий настрій Сталіна. ... Байдуже поставилися до зруйнування і розчленування ним ряду менших країн. Їх захоплювали одну за одною: Естонія, Латвія, Литва, частина Фінляндії, чверть Польщі, вся Польща, Чехословаччина, Рутенія (Закарпатська область України), Югославія,

Угорщина, Болгарія, Румунія, Албанія, чверть Австрії і третина Німеччини. О, як боляче бачити, що так багато гарних і різних спільнот заганяють у духовну і культурну газову камеру!».

Різ Л. Друга світова війна за зачиненими дверима. Сталін, нацисти і Захід / Л. Різ. – К.: Темпора, 2010.

ДЖЕРЕЛО 4.

Повернення радянської влади мешканці українських земель зустрічали по-різному: більшість сприймала прихід Червоної армії з вдячністю за визволення від нацистського ярма; інші з пересторогою очікували повернення радянських порядків й можливих репресій за звинуваченням у співпраці з ворогом під час окупації; ще якась частина — з прихованим чи відкритим скептицизмом та відразою. Завдяки спецслужбам керівники країни й республіки були добре обізнані з настроями населення і швидко “реагували” на опозиційні та “шкідливі” висловлювання.

Українське суспільство на завершальному етапі війни. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://goo.gl/7yvLt7>.

ДЖЕРЕЛО 5.

У повоєнний період радянські люди, продовжували жити в умовах адміністративно-силового тиску з боку влади, переслідувань та гонінь... У цей час було видано десятки указів, постанов, інструкцій, наказів, як таємних так і публічних, які грубо порушували Конституцію і права людини. Прагнучи припинити всяке зближення радянських людей зі західним світом, Президія Верховної Ради СРСР видала 15 лютого 1947 р. Указ «Про заборону шлюбів між громадянами СРСР та іноземцями».

Безправ'я, страх перед можливими репресіями паралізували волю, нівелювали індивідуальність, породжували байдужість і непевність у своєму майбутньому, подвійну лінію поведінки, мораль та свідомість.

Пастушенко Т. В. "В'їзд репатріантів до Києва заборонено...": повоєнне життя колишніх оstarбайтерів та військовополонених в Україні / Наук ред. О. Лисенко; Реценз.: Г. Боряк, О. Удод, Т. Пентер. НАН України. Інститут історії України; Нім. фонд "Пам'ять, відповідальність і майбутнє". – К., 2011. – 164 с.